

A „Beszédcélú hívásvégződtetés egyedi mobil rádiótelefon-hálózatban” nagykereskedelmi piacról, a 3. piacelemzési körben hozott határozat összefoglalása

A határozat száma: DH-25712-28/2008. (2008. december 16.)

I. A vizsgált piac megnevezése, a piac meghatározása

A piacmeghatározás során a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (**Tanács**) az Európai Bizottság (**Bizottság**) 2007/879/EC számú Ajánlás¹ (**Ajánlás**) Mellékletében megnevezett piacot elemezte².

(A nevezett piac első elemzésére 2004-2005-ben, második elemzésére 2006-ban került sor, melyeket a **DH-664-32/2005** illetve a **DH-9549-55/2006** határozat zárt le.)

A Bizottság a beszédcélú hívásvégződtetési piac fenti minősítésének alapjául szolgáló szempontok közül első sorban az alábbiakat emelte ki:

- a) a hívó fizet elv (a továbbiakban: CPP-elv) következményei,
- b) keresleti helyettesíthetőség hiánya mind a mobil kiskereskedelmi, mind a vizsgált nagykereskedelmi piacon,
- c) kínálati helyettesíthetőség hiánya a vizsgált nagykereskedelmi piacon.

A fenti kérdések vizsgálatát a Tanács a nevezett piac magyarországi piacmeghatározása során is szükségesnek ítélte.

a. A „hívó fél fizet” elv (CPP-elv) következményei

A CPP-elv hatásait vizsgálva a Tanács megállapította, hogy az elv érvényesülése lehetővé teszi a mobil szolgáltatók számára, hogy hívásvégződtetési díjaikat a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül határozhassák meg. Az ismertetett helyzetben sem várható változás a vizsgált időtávon belül.

b. A Kiskereskedelmi piac vizsgálata

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés elemzése során a Tanács azt vizsgálta, hogy léteznek-e olyan, a fogyasztók által alkalmazható helyettesítő szolgáltatások, amelyek a vizsgált piac határait befolyásolhatják. Ennek során a következő lehetőségeket vizsgálta meg, mint a mobil hálózatba irányuló hívásnak a hívó fél számára rendelkezésre álló lehetséges keresleti helyettesítőit:

- SMS (Short Message Service-rövid szöveges üzenet) küldése
- Helyhez kötött telefonra irányuló hívás
- Mobilhálózaton belüli (on-net) hívás, mint a hálózaton kívüli (off-net) hívás helyettesítője
- A hívott fél viselkedésének hatása
- Kínálati helyettesítés a kiskereskedelmi piacon

---

¹ Commission Recommendation of 17 December 2007 No. 2007/879/EC

² Mely megfelel a 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztatóban megnevezett piaccal

A kiskereskedelmi piac vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a piachoz tartozó kiskereskedelmi piacot.

c. A nagykereskedelmi piac vizsgálata

A Tanács a nagykereskedelmi és a kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Megállapította továbbá, hogy az UMTS hálózatokon – mint új technológiával – megvalósított beszédcélú hívásvégződtetési szolgáltatás a piac szerves részét képezi, de a piac határait nem befolyásolja. Tekintettel arra, hogy Magyarországon három egyedi rádiótelefon-hálózat létezik, és valamennyi országos lefedettséget biztosít,

a Tanács három elkülönült piacot határozott meg: a Magyar Telekom Nyrt., a Pannon GSM Zrt. és a Vodafone Magyarország Zrt. mobil rádiótelefon-hálózatát a Magyar Köztársaság területén.

II. Az érintett piac vizsgálata

Az Ajánlás Mellékletében felsorolt piacok ex ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg. Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

1.) A Tanács megállapítása szerint mind a strukturális, mind a jogi piacralépési korlátok várhatóan hosszabb távon fennmaradnak, ugyanis a vizsgált időtávon belül nem várható sem a költségek, sem a frekvenciakorlátok szerepének csökkenése.

2.) A Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált piacon nincs verseny, mivel mindegyik mobil szolgáltató kizárólagos szolgáltató a saját hálózatában. Mindezek miatt nem ismert, és a vizsgált időtartamon belül sem várható olyan tényező felbukkanása, amely bármilyen versenyt hozna létre ezen a piacon.

3.) A Tanács megállapította, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piacok szabályozásához.

Fentiek alapján a Tanács szükségesnek ítélte a piacelemzés elvégzését és szükség esetén JPE szolgáltatók kijelölését.

III. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon a jelentős erejű piaci szereplő azonosításához a Tájékoztató tizenhárom szempontot sorol fel, melyet elemezni kell.³

A felsorolt szempontok eltérő relevanciával bírnak a vizsgált hívásvégződtetési piacon. A Tanács a következő szempontokat – azok fontossága miatt – kiemelten vizsgálta:

- piaci részesedés
- kiegyenlítő vásárlóerő
- potenciális verseny

---

³ 8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont

1.) A piaci részesedés több szempont szerinti vizsgálata ugyanahhoz az eredményhez vezetett: mindhárom magyarországi mobil szolgáltató 100% piaci részesedéssel rendelkezik (monopolhelyzetben van) a végződtetési piacon.

2.) A kiegyenlítő vásárlóerő megítélése során a vizsgálat kiterjedt a

- vevőkoncentráció
- a szolgáltatóváltás költsége
- a vevői árrugalmasság és
- a fogyasztói informáltság

elemzésére. A felsorolt szempontok vizsgálata után a Tanács megállapította, hogy a hívásvégződtetési piacon nincs olyan kiegyenlítő vásárlóerő, amely nyomást gyakorolhatna a mobil szolgáltatókra a hívásvégződtetési díjaik meghatározása során.

3.) A potenciális versennyel kapcsolatban már a piacmeghatározás keretében, a kínálati helyettesítés vizsgálata során megállapítható volt, hogy egy adott szolgáltató hálózatában hívás végződtetésére csak az adott szolgáltató képes, ezért hiába próbálnának új eladók (akár a már piacon lévő, akár új szolgáltatók) belépni a piacra, hosszabb távon sem volnának képesek helyettesítő szolgáltatást előállítani.

Fenti kiemelt szempontok, valamint a többi vizsgált szempont alapján a Tanács megállapította, hogy a következő mobil szolgáltatók jelentős piaci erővel rendelkeznek a vizsgált nagykereskedelmi piacon: Magyar Telekom Nyrt., Pannon GSM Zrt. és Vodafone Magyarország Zrt.

III. A kötelezettségek kirovása

A Hatóság a kötelezettségek meghatározása során szem előtt tartotta az Eht. által a Hatóság számára meghatározott feladatokat⁴, és az ott meghatározott általános célokat⁵.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló, tételesen felsorolt „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő...⁶”.

A Tanács megállapította, hogy a versenyprobléma az, hogy a jelentős piaci erő a hívásvégződtetési piacon a mobil rádiótelefon szolgáltatóknak – szabályozás hiányában – lehetőséget adna arra, hogy hívásvégződtetési díjaikat a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül, túlzó módon határozzák meg.

A versenyproblémából fakadó lehetséges piaci torzulásként a Tanács két tételt azonosított:

- Költségviszonyok által nem indokolt jövedelemátcsoportosítás a szolgáltatók között.
- Az indokoltnál magasabb vezetékes kiskereskedelmi díjak.
- Új piaci szereplő megjelenésének megnehezítése vagy megakadályozása.

A versenyprobléma és az azokból fakadó lehetséges piaci torzulások csökkentése, illetve megelőzése érdekében az alábbi kötelezettségeket írja elő:

- Átláthatóság
- Egyenlő elbánás
- Számviteli szétválasztás
- Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek
- Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

---

⁴ Eht. 9. § (2)

⁵ Eht. 2. §

⁶ Eht. 52. § (1)

Az összefoglaló kizárólag tájékoztatási célt szolgál, az eredeti piacelemzési határozat olvasását nem helyettesíti.

Az egyes kötelezettségek tartalmát a határozat illetve annak mellékletei részletesen tartalmazzák.

Költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége

A legfontosabb, a „kölségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség vonatkozásában a határozat előírta a költségalapú díjak alkalmazását, mely díjat a Tanács állapítja meg, az NHH által felépített BU-LRIC modell segítségével. A Kötelezett Szolgáltatónak a költségalapú hívásvégződtetési díjat 3 lépcsőben, az alábbi táblázatban meghatározott ütemezés szerinti időszakokban érvényes díjak alkalmazásával kell elérnie:

Kötelezett Szolgáltató	2009. január 1. napjától 2009. december 31. napjáig	2010. január 1. napjától 2010. november 30. napjáig	2010. december 1. napjától
Magyar Telekom Nyrt.	16,84 Ft/perc	14,13 Ft/perc	11,86 Ft/perc
Pannon GSM Zrt.	16,84 Ft/perc	14,13 Ft/perc	11,86 Ft/perc
Vodafone Magyarország Zrt.	16,84 Ft/perc	14,13 Ft/perc	11,86 Ft/perc

IV. A nemzeti konzultáció során beérkezett GVH és szolgáltatói észrevételek

1. A Gazdasági Versenyhivatal fontosabb észrevételei

A GVH a határozat-tervezettel alapvetően egyetértett, észrevételt nem kívánt tenni.

2. Szolgáltatók és társadalmi szervezetek fontosabb észrevételei

A határozat tervezetéhez a Magyar Telekom Nyrt., a Pannon GSM Zrt. és a Vodafone Magyarország Zrt. adott észrevételeket.

A főbb észrevételek – súlyának megfelelően – a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettséggel kapcsolatban érkeztek, különös tekintettel a hatósági BU-LRIC modell bevezetésére, és az általa kiszámított végződtetési díj mértékére. A Vodafone volt az egyetlen szolgáltató, amely még mindig kifogásolta a JPE minősítését.

A Tanács az észrevételeket minden esetben megválaszolta, illetve egy részüket a végleges határozatban, illetve annak mellékletében figyelembe vette. A szolgáltatói észrevételek alapján azonban fontos, a határozat lényegi részeit érintő változtatásra nem került sor.

V. Az Európai Bizottság észrevételei a notifikáció során

A Bizottság értékelő levelében (Comment Letter) üdvözölte, hogy az NHH egységes hívásvégződtetési díjakat alkalmaz mindhárom szolgáltató esetében, és tovább csökkenti a végződtetési díjakat a költségalapú díj irányába.

Felhívta ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a Bizottság értelmezése szerint (mely várhatóan a közeljövőben új Ajánlás formájában is megjelenik) az NHH BU-LRIC modellje olyan költségelemeket is tartalmaz, melyek az előremutató költségalapú díj meghatározásakor nem volnának figyelembe vehetők. Kérte ezért az NHH-t, hogy a jövőben erre legyen tekintettel.

A Bizottság mindezek mellett a határozatot notifikálta.

Tekintettel arra, hogy az Európai Bizottság a Tervezet vonatkozásában a véglegesítést és a közzétételt akadályozó észrevételt nem tett, a Tanács a Határozat szövegét a Tervezethez fűzött szolgáltatói észrevételek figyelembe vételével és a figyelembe nem vett észrevételek figyelmen kívül hagyásának részletes indokolásával véglegesítette, és 2008. december 16-án jóváhagyta a DH-25712-28/2008. számú üzleti titokmentes határozatot.